

Analiza anket za prebivalce Občine Bovec

V postopku pridobivanja znaka Zelena destinacija – Green destination je bila v Občini Bovec izvedena anketa med prebivalci, s katero smo želeli preveriti zadovoljstvo in odnos prebivalcev do turizma v destinaciji. Anketa je bila izvedena v sklopu izdelave magistrske naloge z naslovom Trajnostni razvoj turizma z analizo nosilne zmogljivosti na primeru občine Bovec. Anketiranje je poleg orodja za pridobivanje podatkov hkrati predstavljalo tudi povezovalni in osveščevalni element.

Izhodišče za pripravo anketnega vprašalnika je predstavljal predlagan vzorec ankete, ki je bil dopolnjen z dodatnimi vprašanji na področju trajnostnega razvoja in vplivov turizma za potrebe izdelave magistrske naloge. Vprašalnik je bil razdeljen na dva sklopa vprašanj. Prvi sklop je obsegal pet vprašanj, in sicer o vplivu turizma na kakovost bivanja v domačem kraju, o odnosu prebivalcev do turizma v destinaciji, o vplivu povečanja števila obiskovalcev ob trenutnih infrastrukturnih in naravnih zmogljivostih destinacije, o zavedanju prebivalcev o prizadevanjih in pobudah destinacije za razvoj trajnostnega turizma v destinaciji in o zadovoljstvu prebivalcev s turizmom in njegovimi vplivi za posamezne dejavnike v destinaciji.

Drugi sklop vprašanj je bil namenjen pridobivanju splošnih socio-demografskih podatkov o anketirancih, kjer so se vprašanja nanašala na spol, starost, trenutni status, kraj bivanja in najvišjo stopnjo zaključene izobrazbe.

Anketiranje je potekalo od sredine julija do sredine septembra, tako v spletni kot fizični obliki. Spletna anketa je bila izvedena na spletni strani <https://www.1ka.si/a/227587>. Povezave do spletne ankete so bile posredovane anketirancem preko socialnih omrežij in e-pošte. Ankete v fizični obliki so bile potencialnim anketirancem razdeljene naključno. Podatki so bili obdelani z uporabo statističnega programa SPSS.

Analiza vzorca

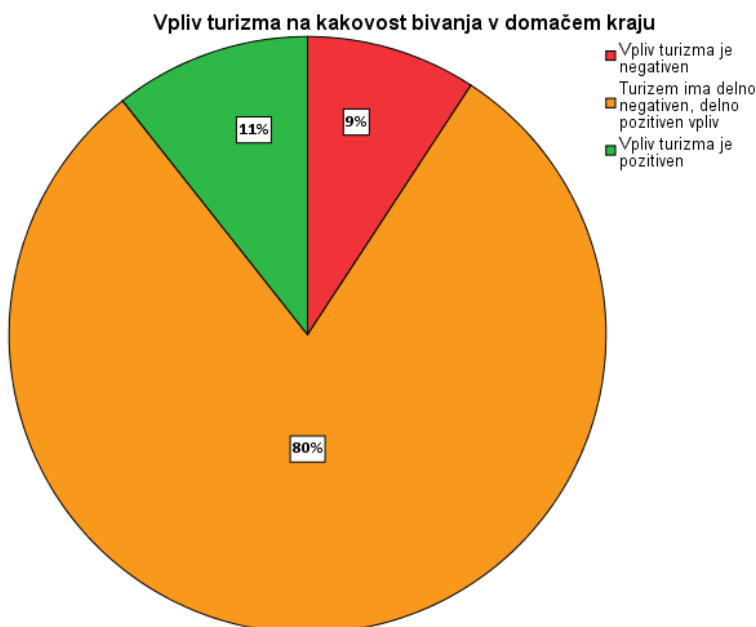
V anketi je sodelovalo 141 oseb, od tega je anketa zajela 62 moških (44%) in 79 žensk (56%).¹ Povprečna starost anketirancev je znašala 35,7 let, najmlajši izmed sodelujočih je imel 16 let, najstarejši anketiranec pa 80 let. Večina anketirancev, ki so bili zajeti v anketi, je bilo zaposlenih – 93 (66%), 7 anketirancev je bilo upokojencev (5%), 36 anketirancev je bilo študentov ali dijakov (26%), 5 pa jih je navedlo drugo (3%).

Glede na kraj bivanja je bilo 65% anketirancev iz Bovca, 35% pa jih je bilo iz drugih naselij občine Bovec. Največ zajetih anketirancev je imelo najvišjo zaključeno stopnjo izobrazbe srednješolsko (49%). Sledili so anketiranci z zaključeno terciarno izobrazbo (43%) in osnovnošolsko izobrazbo (7%). Najmanj jih je bilo z nedokončano osnovno šolo, in sicer le 1%.

¹ Na anketo se je skupno odzvalo 175 oseb, od katerih je v celoti in ustrezno izpolnilo vprašalnik 141 anketirancev. V analizo so bile tako vključene le popolno rešene ankete 141 anketirancev.

Odnos prebivalcev do turizma na destinaciji

Velika večina prebivalcev meni, da je vpliv turizma na kakovost bivanja delno negativen, delno pozitiven (80%), 11% prebivalcev meni, da je vpliv turizma na kakovost bivanja izključno pozitiven, 9% pa, da je vpliv turizma izključno negativen. Nihče od anketirancev se ni opredelil, da turizem na kakovost bivanja v destinaciji nima vpliva (*Slika 1*).

Slika 1: Vpliv turizma na kakovost bivanja v domačem kraju

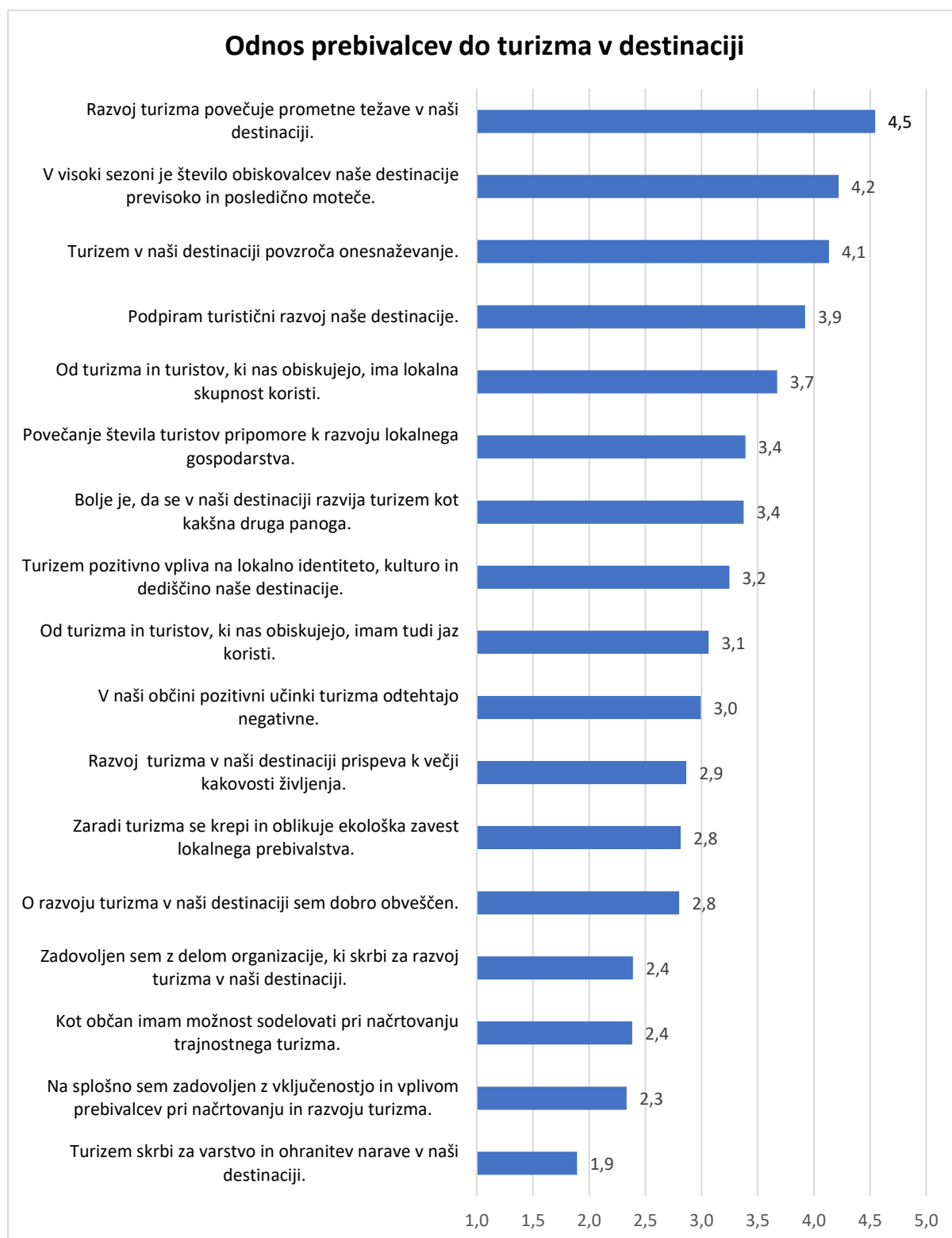
Ob vprašanju, kako bi na prebivalce vplivalo povečanje števila obiskovalcev ob trenutnih infrastrukturnih in naravnih zmogljivostih destinacije Bovec, se je večina prebivalcev opredelila, da bi bilo povečanje števila obiskovalcev moteče (60%), sledil je delež prebivalcev, ki so se opredelili, da bi se zadovoljstvo z bivanjem v občini Bovec izrazilo zmanjšalo (19%). Pri 18% prebivalcev bi se zmanjšala kakovost bivanja, vendar jih povečanje obiskovalcev ne bi motilo. Le na 3% prebivalcev povečanje števila obiskovalcev ne bi imelo vpliva.

Prebivalci so v anketi ocenjevali, v kolikšni meri se strinjajo s posamezno trditvijo o njihovem odnosu do turizma. Trditve so ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer je pomenilo 1 = sploh se ne strinjam, 2 = ne strinjam se, 3 = sem neopredeljen/a, 4 = strinjam se in 5 = zelo se strinjam.

Kot je razvidno iz slike (*Slika 2*), so se anketiranci najbolj strinjali s trditvami »Razvoj turizma povečuje prometne težave v naši destinaciji« (povprečna ocena trditve (\bar{x}) = 4,5), »V visoki sezoni je število obiskovalcev naše destinacije previsoko in posledično moteče« (\bar{x} = 4,2), »Turizem v naši destinaciji povzroča onesnaževanje« (\bar{x} = 4,1).

Anketiranci se najmanj strinjajo s trditvami »Kot občan/ka imam možnost sodelovati pri načrtovanju trajnostnega razvoja turizma« (\bar{x} = 2,4), »Na splošno sem zadovoljen z vključenostjo in vplivom prebivalcev pri načrtovanju in razvoju turizma« (\bar{x} = 2,3) in »Turizem skrbi za varstvo in ohranitev narave v naši destinaciji« (\bar{x} = 1,9).

Anketiranci imajo najbolj enotno mnenje pri trditvi »Razvoj turizma povečuje prometne težave v naši destinaciji« (standardni odklon (s) = 0,741), najmanj enotno mnenje pa imajo o trditvi »Od turizma in turistov, ki nas obiskujejo, imam tudi jaz koristi« (s = 1,503).

Slika 2: Graf povprečnih ocen za trditve o odnosu prebivalcev do turizma v destinaciji Bovec

Prebivalci so ocenjevali tudi zadovoljstvo s turizmom in njegovimi vplivi za posamezne dejavnike v turistični destinaciji Bovec. Namen tega vprašanja je bil, da lahko destinacija prepozna, na katerih področjih mora delati v prihodnosti, da bo lahko povečala zadovoljstvo prebivalcev s turističnim razvojem in destinacijskim managementom. Anketiranci so ocenjevali trditve na lestvici zadovoljstva, kjer je pomenilo 1 = zelo nezadovoljen, 2 = nezadovoljen, 3 = niti zadovoljen, niti nezadovoljen, 4 = zadovoljen, 5 = zelo zadovoljen.

Iz spodnje slike (Slika 3) lahko vidimo, da so anketiranci najbolj zadovoljni z možnostmi dodatnega zaslужka za domačine ($\bar{x} = 3,78$) in sezonsko zaposlenostjo ($\bar{x} = 3,58$). Prebivalci so najmanj zadovoljni s hrupom zaradi prometa ($\bar{x} = 1,98$), večjo gnečo zaradi obiskovalcev ($\bar{x} = 1,96$), možnostmi nakupovanja ($\bar{x} = 1,72$), obremenjenostjo cest ($\bar{x} = 1,52$) in možnostmi parkiranja ($\bar{x} = 1,45$).

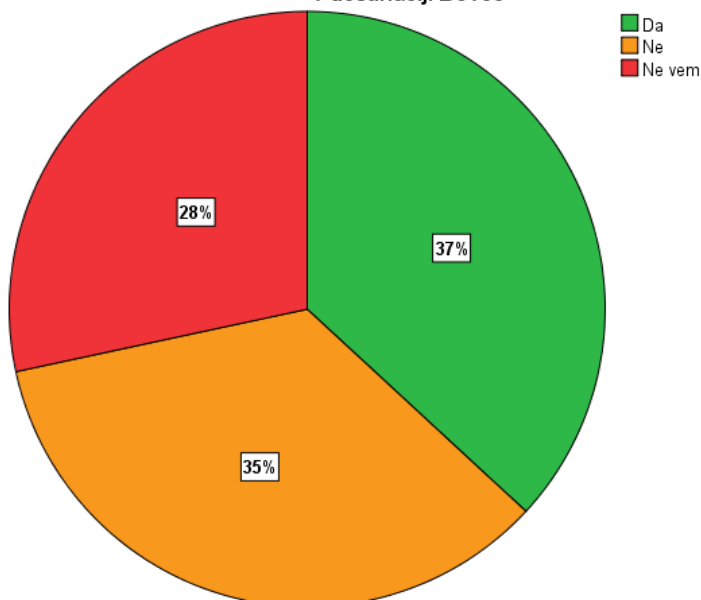
Prebivalci so imeli možnost dopisati tudi druge dejavnike, pri katerih so želeli izraziti svoje zadovoljstvo, vendar v anketi niso bili navedeni. Prebivalci so posebej izpostavili dostopnost do lekarne in zdravnika, s katerim so zelo nezadovoljni ($\bar{x} = 1$) in prisotnost smeti v okolju ($\bar{x} = 2$).

Slika 3: Graf povprečnih ocen za trditve o zadovoljstvu prebivalcev s turizmom in njegovimi vplivi za posamezne dejavnike v destinaciji Bovec

Zanimivo je tudi dejstvo, da se na podlagi rezultatov anketnega vprašalnika le 37% prebivalcev, ki so bili vključeni v anketiranje, zaveda prizadevanj in pobud za razvoj trajnostnega turizma v Občini Bovec, 35% anketirancev se prizadevanj destinacije ne zaveda, 28% prebivalcev pa se je opredelilo – ne vem, kar nakazuje na nerazumevanje koncepta trajnostnega razvoja.

Zavedanje prebivalcev o prizadevanjih in pobudah za razvoj trajnostnega turizma v destinaciji Bovec

Slika 4: Zavedanje prebivalcev o prizadevanjih in pobudah za razvoj trajnostnega turizma v destinaciji Bovec

Preko anket so imeli prebivalci možnost navesti primere prizadevanj in pobud za razvoj trajnostnega turizma, ki kažejo na to, katere aktivnosti destinacije Bovec so bile na tem področju med prebivalci opazne. Hkrati pa je navedeno tudi nekaj primerov, kje ima destinacija še priložnosti za izboljšave za povečanje zadovoljstva prebivalcev z bivanjem v destinaciji.

Navedeni primeri so naslednji:

- »Umirjanje prometa na Mangartsko sedlo (trajnostna mobilnost)«
- »Tisti, ki zaslužijo največ oziroma več od turizma, naj tudi v razvoj prispevajo več«
- »Urejanje javnega prevoza«
- »Zapora Mangartske ceste, omejitev prometa čez Vršič; množični nizkocenovni tranzitni turizem naj nadomesti individualni stacionarni kvalitetni višjecenovni turizem«
- »Premalo izobraževanja in ozaveščanja o trajnostnem razvoju (ponudnike, lokalno prebivalstvo), ni spodbujanja vključevanja trajnostnih vidikov v poslovanje turističnih ponudnikov«
- »3 mesece zaprti vsi lokali, gostilne. Trajnostno se s tem zagotavlja odhod prebivalstva v druge dele države in s tem katastrofo za lokalno skupnost. Turizem v Bovcu ni trajnosten.«

- »Množični turizem na Bovškem zamenjati z trajnostnim kvalitetnim turizmom.«
- »Kolesarske poti«
- »Več delovnih mest za mladino«
- »Gradnja oziroma odprtje trgovinskega centra«
- »Pobuda proti širitvi letališča Bovec, pobuda proti gradnji nove ceste na Mangartsko sedlo, pobuda za omejitev števila vozil na mangartski cesti in gorskih prelazih.«
- »Delovanje civilnih iniciativ«

Pripravila:
Marjeta Kavčič